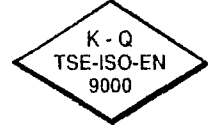

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14408
GK 76

Sayı : 81109008/ 610 - 24
Konu : Yazılı soru önergesi (7/14408)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.12.2012 tarih ve 99590 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/14408 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek : Cevap (3 sayfa)

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06040 ANKARA
Telefon : (312) 296 64 31 Faks : 213 89 44
e-posta : sgb.csgb.gov.tr Elektronik Ağ: www.csgb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat : G:KODAL

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT 7/14408 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

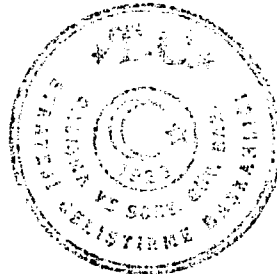
Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 26.02.2008 tarihli ve 911 sayılı kararı uyarınca oluşturulan "Gemi İnşa Sanayisindeki İş Güvenliği ve Çalışma Şartları Sorunlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla" kurulan komisyonun düzenlediği raporun, "Çalışma Koşulları ve Organizasyona İlişkin Çözüm Önerileri" başlıklı 6.2 maddesinin (g) maddesinde "Tuzla Gemi İnşa Sanayi Bölgesi'nde iş müfettişlerinin ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişlerinin sürekli denetim yapmalarını sağlayacak bir yapı oluşturulmalıdır." denilmiştir. Söz konusu öneriyle ilgili olarak Tuzla Tersaneler bölgesinde her ay düzenli olarak 2 iş müfettişi görevlendirilmiştir. Halen 1 iş müfettişi burada görev yapmakta olup, bu uygulamaya 2013 yılında da devam edilecektir. İş müfettişleri, tersane işyerlerinde daha önce yapılan teftişlerde tespit edilen hususların işverenlerce giderilmesi ile ilgili karşılaştıkları sorunların çözümüne ilişkin önerilerde bulunma, işyeri ziyaretlerinde iş mevzuatı ile ilgili aksayan hususlar ortaya çıktığında gerekli müdahalelerde bulunma, iş kazası meydana gelmesi durumunda ise bu kazaları inceleme görevlerini yerine getirmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 77'nci maddesine göre işverenler, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler, işyerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazı ile ilgili Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Bu düzenlemeye göre işyerlerinde önlem alma yükümlülüğü işverenlere aittir. 4857 sayılı İş Kanununun 91-97'nci maddeleri gereği, kanun kapsamında yer alan işyerlerinin denetimi Bakanlığımız iş müfettişleri tarafından, her yıl hazırlanarak Bakan Onayı ile uygulamaya konulan aylık teftiş programları gereğince işin yürütümü ile iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlenmektedir. Gerek programlı gerek program dışı yapılan denetimlerde amaç, işverenlerin yukarıda bahsi geçen İş Kanununun 77'nci maddesinde ve sair iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında belirtilen hususların yerine getirip getirmediğinin tespiti ile mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırımların ve tedbirlerin (idari para cezası, işin durdurulması veya işyerinin kapatılması) uygulanmasıdır.

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği Müktesabatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı çerçevesinde, Avrupa Birliği Konsey Direktifleri de esas alınarak 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca yeni yönetmelikler çıkarılmış olup, bu yeni yönetmeliklerde yer alan yaklaşımlar çerçevesinde Başkanlığımız tarafından sosyal tarafların da etkin katılımı sağlanarak, sektör bazında "Projelendirilmiş Teftişler" yürütülmeye başlanılmıştır.

Projelendirilmiş teftişlerdeki amaç, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak, işyerlerindeki ortak genel problemleri belirlemek ve tüm ilgili tarafların da katılımıyla bu sorunlara çözüm önerileri ve tedbirleri ortaya koymak ve sektör ile ilgili veri toplamaktır. Proje teftişlerinde, iş kazalarının veya meslek hastalıklarının yoğun olduğu sektörler öncelikli olarak ele alınmaktadır.

Yapılan teftişlerde, meydana gelen kazaların sebepleri, bu ve benzeri kazaların bir daha meydana gelmemesi bakımından alınması gerekli tedbirlerin neler olduğu ayrıntılı olarak araştırılmakta ve incelenmektedir. Başkanlığımız, iş kazaları ve meslek hastalıklarının meydana gelmemesi, sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı tesis edilmesi ile iş sağlığı ve güvenliği kültürünün başta konu ile ilgili sosyal taraflar olmak üzere, toplumun her kesiminde oluşturulması için gerekli her türlü çalışma ve hassasiyeti göstermektedir.

Başkanlığımızca, Proje Teftişleri kapsamında, 01.09.2006-31.01.2007 tarihleri arasında “Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliği Teftiş Projesi” ve 12.09.2007-05.10.2007 tarihleri arasında “Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliği Teftiş Projesi-2” yürütülmüş olup, 2012 yılında uygulanmak üzere “Tersane işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği açısından asgari düzeyin korunması (yüksekten düşme, elektrik ve İSG organizasyonu)” konulu teftiş programı uygulamaya konulmuş ve teftişler devam etmektedir.

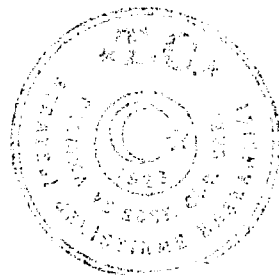
Projelendirmiş teftişler yapılmakla beraber, Tuzla Tersaneler Bölgesi kurulduğundan bugüne kadar iş sağlığı ve güvenliği yönünden rutin denetimler yapılmaktadır. Ancak bu bölgede iş kazalarının artması sonucu kazaların önlenmesi amaçlı Bakanlığımız tarafından bir dizi önlem hayata geçirilmiştir. Bu önlemlerin ilk aşaması olarak 25 Şubat 2008 tarihinde Bakanlığımız, Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR) ile DOK-Gemi İş Sendikası arasında “Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü” düzenlenmiştir. Protokol 2 yıllık bir süreyi kapsamıştır. Bu kapsamda işyerlerinde önleme politikalarının geliştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması, kalıcı ve sistematik iyileşme sağlanması, ilgili taraflara rehberlik edilmesi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden yeni yaklaşımın etkin kılınması amacıyla işyerlerinde ortam ölçüm ve analizleri, İSG araştırmaları, CE belgeli kişisel koruyucu donanımlarının kullanımının izlenmesi ve yaygınlaştırılması, İSG eğitimleri yapılması planlanmıştır. Bu çerçevede başta işveren, işveren vekili olmak üzere mühendisler, formenler, ustalar ve işçiler ile bölgede çalışan tüm taraflara iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri düzenlenerek yaklaşık 17.000 çalışana eğitim verilmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği yönünden 2008 yılının başından bu yana 662 denetim yapılmıştır. Bu denetimler sonucu 44 işyerine durdurma-kapatma uygulanırken noksan hususları gidermeyen işyerlerine de toplam 181.676 TL. idari para cezası verilmiş olup, 2012 yılında uygulamaya konan “Tersane İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Teftişi” adlı programlı denetimler devam etmektedir.

Bunun yanı sıra tersanelerde yapılan işlerin tamamına yakını ağır ve tehlikeli işler olması sebebiyle 26 Mayıs 2008 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 5763 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanununun 85’inci maddesinde değişiklik yapılmış ve ağır ve tehlikeli işlerde çalışacakların mesleki eğitim almadan çalıştırılmaları yasaklanmış ve buna uymayan işverenlere idari para cezası uygulaması getirilmiştir.

Ayrıca, tüm çalışanları ve değişen çalışma şartlarını kapsar nitelikte Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı “İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu” 30 Haziran 2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmış olup, 01.01.2013 tarihinden itibaren kademeli olarak işyeri tehlike sınıflarına göre yürürlüğe girmiştir.

Çalışma ortamlarının sürekli iyileştirilmesinin yanı sıra iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi amacıyla söz konusu Kanunda proaktif (önleyici) yaklaşım esas alınmış, işyerlerinde bireysel koruma yerine toplu koruma tedbirlerine öncelik verilmesi hüküm altına alınmıştır. Tüm işyerlerinde işin tasarım sürecinden başlamak üzere risk değerlendirmesi yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Risk değerlendirmesi ile işyerindeki tehlikeler ve bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin belirlenmesi ve risklerden kimlerin ne şekilde ve hangi sıklıkta etkileneceği de değerlendirilecek ve işyerlerinde sürekli

iyileştirmenin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Kanun ile elliden az sayıda çalışanı olan işletmeler için de iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinden yararlanma ve bu kapsamda profesyonel destek alma imkanı sağlanmıştır.

Ayrıca, Kanunun uygulamasını kolaylaştırmak ve yükümlülüklerin ne şekilde yerine getirileceğini açıklığa kavuşturmak üzere, çok sayıda ikincil mevzuat çalışmaları da halen devam etmekte olup ilgili komisyonlarca çalışması tamamlananlar mevzuat hazırlama prosedürüne uygun olarak gerekli işlemleri yapılmaktadır. Bu alt düzenlemeler arasında çalışma ortamları ile ilgili özel risk faktörlerine yönelik düzenlemeler de mevcuttur.

Söz konusu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Kanunun ülkemiz genelinde tanıtımı ve işverenler, çalışanlar ve profesyoneller başta olmak üzere genişleyen kapsamla paralel olarak tüm ilgili paydaşların bilgilendirilmesi amacı ile tanıtım faaliyetlerini başlatmıştır. Bu kapsamda, ilk etapta 18 ilde yönelik yaygınlaştırma ve bilgilendirme eğitimleri verilmiş, 2013 yılında da diğer illeri de kapsayacak şekilde söz konusu faaliyetlerin sürdürülmesi kararlaştırılmıştır.

